

Інтеграція української енергетичної системи до ENTSO-E: можливості та завдання

ПІДПИСАННЯ УГОДИ

28 червня в Брюсселі ДП «НЕК «Укренерго» підписало Угоду про умови майбутнього приєднання української енергетичної системи до ENTSO-E. Документ набув чинності 7 липня 2017 року. На сьогоднішній день Угоду схвалили 28 європейських системних операторів.

Зазначена Угода створює **чіткі інституційні та правові можливості** для майбутньої синхронізації української енергосистеми з ENTSO-E.

Вперше за майже 11 річну історію спроб Україні вдалося досягти поставленої мети та чітко зафіксувати курс держави щодо інтеграції українського енергетичного сектору до європейського.

ЩО ПЕРЕДБАЧАЄ УГОДА?

Угода про умови майбутнього приєднання української енергетичної системи до ENTSO-E містить перелік зобов'язань української сторони, дедлайни та конкретні механізми моніторингу з боку ENTSO-E.

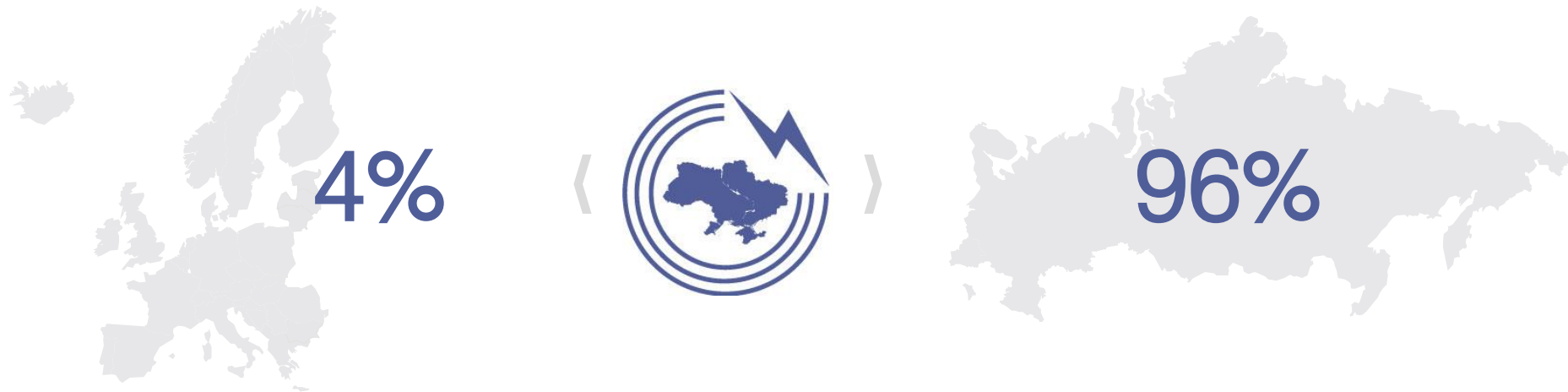
Крім того, документ також включає каталог вимог, безумовне виконання яких є обов'язковим для можливості приєднання ОЕС України до ENTSO-E, перелік необхідних додаткових досліджень та Дорожню карту.

Угода зобов'язує «Укренерго» здійснити технічні положення, що містяться в каталозі заходів, а також перевірити ізольований режим роботи інтегрованої енергетичної системи.

Кінцевий термін для всього каталогу заходів - **липень 2022 року**. Далі необхідно провести роботу в ізольованому режимі (тобто фізично відокремленому від РФ).

У разі успішного виконання випробувань, роботи в ізольованому режимі ENTSO-E зобов'язана розглянути питання щодо синхронної роботи

ЧОМУ НИНІШНЯ СИТУАЦІЯ ПОТРЕБУЄ ЗМІН?

На сьогоднішній день об'єднана енергетична система (ОЕС) України технологічно пов'язана та працює паралельно з енергетичними системами Росії, Білорусі та Молдови.

Це означає, що енергосистеми цих країн працюють у спільному режимі роботи, частота в мережі однакова, а фактичне регулювання об'єднаної системи здійснює Російська Федерація як власник найбільших генеруючих потужностей.

Єдиний спосіб змінити це - повністю синхронізувати українську енергетичну систему з європейською енергетичною мережею ENTSO-E та відокремити її від роботи із енергетичними системами Росії та Білорусі.

ЩО ДАСТЬ СИНХРОНІЗАЦІЯ?

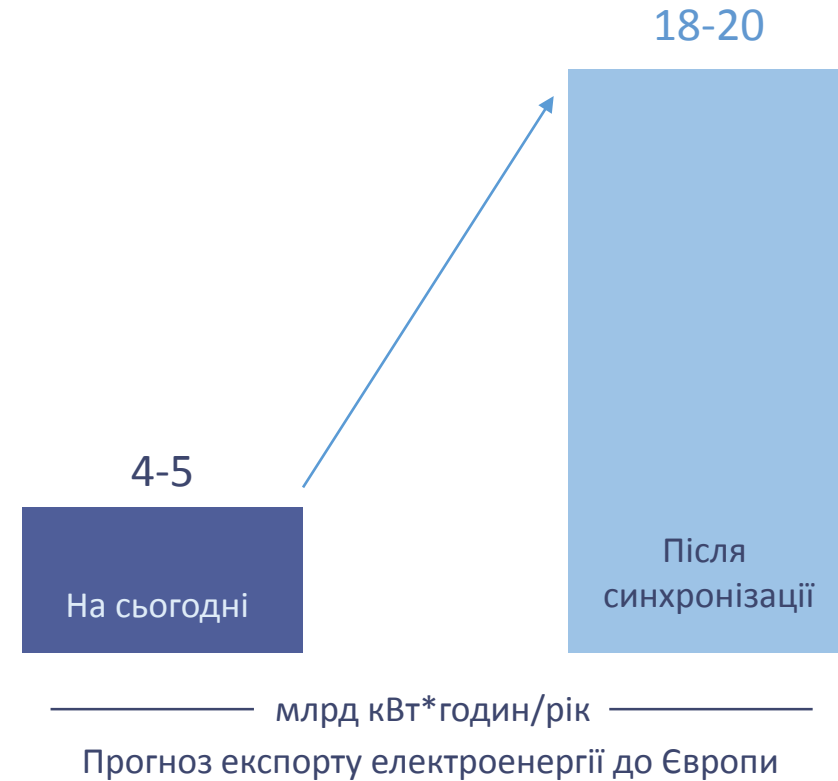
БЕЗПЕКОВИЙ АСПЕКТ

- Технологічно, синхронізація з ENTSO-E суттєво посилить стійкість енергетичної системи України та зведе до мінімуму залежність від стабільності постачання вугілля на теплові блоки в Україні.
- Україна матиме можливість отримання аварійної допомоги від енергосистем країн, що входять до ENTSO-E, на зрозумілій комерційній та конкурентній основі.
- Загальний технологічний рівень експлуатації енергосистеми та рівень безпеки постачання збільшиться через високі вимоги ENTSO-E щодо підготовки до синхронізації.

ЩО ДАСТЬ СИНХРОНІЗАЦІЯ? ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ

Паралельний режим з ENTSO-E дасть можливість наростити експорт електроенергії до Європи за рахунок більш ефективного використання наявних виробничих потужностей (в тому числі АЕС).

Українська промисловість за рахунок очікуваного зниження ціни на електроенергію стане більш конкурентоздатною на внутрішньому та зовнішніх ринках

ЩО ДАСТЬ СИНХРОНІЗАЦІЯ?

ЗАХИСТ СПОЖИВАЧА

Синхронізація України до ENTSO-E принесе із собою європейські норми захисту прав споживачів електроенергії та якості послуг.

Європейська практика лібералізації ринків електроенергії демонструє тенденцію до зниження цін в середньостроковій перспективі – **до 10 років**

Без синхронізації нова модель ринку електроенергії не зможе працювати через високу ймовірність впливу сьогоднішніх монополістів на конкуренцію з метою утримання свого становища на ринку.

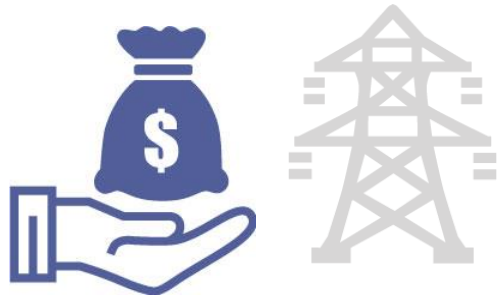
Після введення нової моделі ринку передбачається ріст ціни на електроенергію (приклад Прибалтика де ріст ціни склав до 30%). Але об'єднання ринків з іншими країнами дозволить суттєво знизити її вартість.

Оцінка вартості ціни на електроенергію на внутрішньому оптовому ринку (day ahead market) після синхронізації

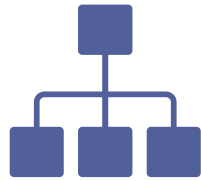
- 25-30%

ЩО ДАСТЬ СИНХРОНІЗАЦІЯ? ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ

- Можливість вільної торгівлі між Україною та країнами ENTSO-E автоматично збільшить інвестиційну привабливість енергетичного сектору України, що буде схвально сприйнято іноземними партнерами, насамперед, із західних країн.
- Це створить підґрунтя для зменшення залежності споживача від постачальників-монополістів та відкриє нові можливості для потенційних інвесторів із-за кордону.

КЛЮЧОВІ РИЗИКИ

Відсутність належної координації

виконання Угоди вимагає скоординованої роботи усіх учасників ринку щодо виконання конкретних кроків з модернізації у відповідності до правил ENTSO-E

Брак фінансування

необхідність належного фінансування відповідних заходів. Значна робота повинна бути проведена щодо модернізації енергоблоків генеруючих компаній. Відповідні заходи повинні бути профінансовані НКРЕКП (близько 10 млрд грн)

Протистояння монополій

активно протидіяти синхронізації з ENTSO-E можуть і провідні гравці ринку, які не зацікавлені в демонополізації ринку електричної енергії

ЗОВНІШНІ РИЗИКИ:

**ФАКТОР РОСІЇ
ТА МОЛДОВИ**

ЕНЕРГЕТИЧНА СТРАТЕГІЯ УКРАЇНИ ДО 2035 РОКУ

Нова Енергетична стратегія “Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність” - документ, який окреслює стратегічні орієнтири розвитку паливно-енергетичного комплексу України на період до 2035 року – був схвалений Урядом 18 серпня 2017 р.

До 2020 року - Виконання більшої частини заходів з інтеграції ОЕС України до ENTSO-E

До 2025 року - Інтеграція української енергосистеми із зоною континентальної Європи ENTSO-E в режимі експлуатації

ЩО НЕОБХІДНО

- Скоординована дія усіх стейкхолдерів на ринку - “one-voice policy”.
- Підтримка процесу синхронізації зі сторони керівництва держави.
- Виконання каталогу заходів та вимог щодо синхронізації з ENTSO-E повинно бути ключовим пріоритетом державної політики.
- Належне фінансування.

Для координації роботи та процесів, пов'язаних із синхронізацією України з енергетичною системою ENTSO-E, ДП «НЕК «Укренерго» пропонує :

- Визначити на рівні Парламенту ключові завдання щодо інтеграції до ENTSO-E
- провести окреме засідання РНБОУ
- створити Координаційний центр при Кабінеті Міністрів України.

УКРЕНЕРГО

Державне підприємство | Національна енергетична компанія

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ !